

MARCZIUS TIZENÖTÖDIKE.

Kedden

4. szám.

Pest, april 24. 1849.

Borúra derű.

Hónapos előfizetést csak helyben, s a hónap első napjától számítva 1 forintjával fogadunk el.

Hirdetések egy háromszor hasábozott sorért, vagy ennek helyéért 2 kr. pp. fizettedik.

Hír szerint a budai négy zászlóaljából álló őrsereg parancsot kapott Henzy tábornoktól, — ki en passant mondva, néha pusztá mulatságból saját kezeivel korbácsolá a budai népet, — magát az elvonulásra készen tartani, míg ellenkezőleg a lánczvidék a karózfal még ma is szaporítottatott, sőt a lánczvidék légbe repítésével is fenyegetőznek. Borzasztó tény, és haszontalan, de éppen azért telik ki olly emberekkel, kik temérdek pogyászok közt mindent csak becsületet és — hála istennek — észet nem hordanak.

Ma dél előtt igen hiteles tudósításokat hallánk, a' tegnap elindult 8 gőzös elfogatásáról. Az örvendetes esemény Csepelnél történt. A megszabadult rabok közül néhányan már Pesten láttattak, s ahajókra rakott temérdek podgyász s néhány száz fogoly ellenség kezünkben van. Legfontosabb azonban, hogy a' gőzösök ismét rendelkezésünkre állanak, melyeket, ha Eszékre érkeznek, oda ragasztott volna a feketesárga enyv.

Egy huszár elmaradván társaitól, megállt a nemzeti színház előtt, hol azonnal sokaság vette körül. Koszoruk, és köszöntések jöttek mindenfelől reá. Egy nemes szivű urhölgy közeledett hozzá a' többek között, s mondá: „Ugy-e sokat, szenvedtek?” — „Nagyon sokat,” felelé szeliden a' huszár. „Én is sokat szenvedtem,” mondá a nemes hölgy, s kezét nyujtá a huszár felé. A huszár meg akará csókolni a gyöngéd kezét, de a hölgy megelőzvé őt

s megcsókolá a huszár kezét. — A körülálló tömegből soknak kicsordult szeméből a' könnyü e látomásra, annyival inkább, méri tudá hogy e hölgy, mióta idegen nyomá földünket, mindig gyászba öltözve járt.

A debreczeni Marczius tizenötödike Pálffy Albert szerkesztése alatt igen alacsony politikai hitelében Madarász miatt, kinek mint halljuk, bizonyos gyémánt-pert akasztottak nyakába, Pálffy Albert pedig egyik legpártosabb csatlósa volt a' hosszú kezű Madarásznak.

A Pesti Hirlapot ezután Szilágyi Sándor, a famosus híri Figyelmezőnek hűséges dolgozótárs, ~~szentdi~~, mint már Januárban elkezdte volt, Furcsa circulus vitiosus.

A Pesti Hirlap írói ígérk, hogy megírják a császári seregek gyáva futásának történetét. Ez éppen jól fogna kijöni, ha nem tudnók, hogy a Figyelmezőben eddig azoknak folytonos diadalait írta meg a helyettes ideiglenes szerkesztő, kinek pénzén még most is a császár képe van egyik oldalon, a másikon meg talán Magyarország — árnyéka.

Budapest april 24-kén.

Budapest szabad, az osztrák zsoldosok vitéz harcossaink fegyverei által szerte üzve, s a hite szegett dynastiának ereje megtörve.

Nemzetünk hatalma a világ előtt igazolva, — s a magyar nép függetlenségét, s önállóságát biztósító alap letéve.

Mi Budapestiek az elviselhetlen rabszolgai jármat lerázva, bátrabban mozgunk, — s negyedfél havi kínos sanyargatásaink után ma lélekzünk először szabadon.

A nyelvnek önkény fonta kötelékei szétszaggatva, s szabad emberekhez illőleg beszélünk tartózkodás nélkül, dicsőitjük bajnok seregünk páratlan diadalát, s magasztaljuk a magyarok istennek végnélküli hatalmát.

Mert látják szemünk a nemzet szabaditóját, s az elnyomatott népszabadságának felkent bajnokait.

Az emberiném műveltsége egész sugárait árként lövelő nap, a sajtó ujjal tiszta fényben ragyog, bilincseit letárva gát nélkül terjesztheti a felvilágosodásnak üdv-derítő malasztjait.

Tág tér nyílt általa véleményünk szabad nyilvánítására, s mit hazánkra üdvösnek vélünk, bátran hirdethetjük édes hazánk fiainak.

Az édes szabadság e nagy ünnepén nem halgathat egypercig is a Martius Tizenötödike, mely Budapest utcáin nemzeti nagyságunk pitymaltával, első hirdeté felvirultát a szent szabadságnak.

Felvesszük tehát ma Mártius Tizenötödikének, folyó év Január 5-kén az erőszak által zsarnokilag megszakasztott fonalát, — s örömet irányában folytatva hirdetjük azon elveket, melyeket honunk boldogsága megalapítására hasznosaknak vélünk.

Közöljük a világ szinpadán feltűnő fontos eseményeket, melyek kivált, a népek szabadságával szoros összefüggésben állanak.

Véleményünket félelem s személy válogatás nélkül kimondjuk, — s a visszafélek ellen szót emelni kötelességünknek ösmertjük.

A szerkesztőség.

Kossuth szózata Gödöllőről.

Magyarok! az Árpádok ezer éves szent földének és szabadság lakói! üdvöz legyetek!

A' népszabadság istene, ki az igaz ügyet soha el nem hagyja, és seregünk hősiességét, meg-hagyják sok szenvedés után érnünk a napot, hogy üzzük határaitokról az ellenséget. Azon ellenséget, ki a barátság és béke szavaival élesen fent fegyverrel lépte át hazánk határait, hogy raboljon, gyilkoljon, pusztítson, s magyar nemzetünket az élők sorából kitörölje. — Azon ellenséget, ki megszegve a nemzetnek adott szent esküjét, miszerint szabadságunkat, ősi alkotmányunkat meg-örzendi, szentségtelen bűnös esküt mondott, hogy kiirtsa a magyart földéről, melyen szabad nemzet volt ezred éven át. — S ki hogy e káromlást valóvá tehesse, elkövetett mindent, mi istentelenség, felhasználta minden eszközt, — a leghorzasztóbbat, a legaljasabbat. Űzi az ország vitéz hadserege azon ellenséget, kinek honáruló biztosa Nógrádban, Somogyban immár megkezdtek ujra a nép nyakába vetni a robot jármat, melyet a törvény eltörölt, s melyet ujjalag nyakatokba róni soha sem engedünk. — Űzi azon ellenséget, mely császári parancsot adott ki a múlt hónapban, hogy ott, hol a jobbság eltöröltetett is, az eltörölt robot, dízma árának felét a jobbság

saját erszényéből tartozék megfizetni, holott ezen fizetés alul titeket feloldott a magyar törvény, melyet szabadságok védelmére fentartani erős elhatározott akaratunk.

Vitéz hadseregünk úzi határaitokról azon ellenséget, kinek császára azt merete mondani: hogy Magyarország nincs és nem lesz többé, ki erdélyi testvéreinket tőlünk el merete szakítani, Horvátországot a magyartól elrabolni, saját hazánkat eldarabolni, s legtermékenyebb vidékeinkből egy külön Ráczországot alkotni, azon rácz rablók számára, kikkel a magyar nemzet kirtására szövetkezni nem iszonyodott. —

Vitéz hadseregünk úzi határaitokról azon ellenséget, mely a' merre megfordult, futása közben is elég gyáva volt rabolni, mint az utonállók rabolnak, mely meg nem elégedett azzal, hogy ellopott, elrabolt mindent, mit megennie, meginnia lehetett, hanem a mit nem birt felemészteni, elrontott, elpusztított, hogy éhséget hagyjon hátra számotokra, sőt embertelen vadsággal, pusztán rablási s kártékonyági indulatból kitépte gyermekeitek fejei alól a' párnákat, s szélnek ereszté pelyheit, sőt nem kimélte a templomokat, kifeszegette az oltár márványkövét, leégette a kápolnák fedelét, — kinek még tisztjei közt is akadtak emberek, kik saját kezeikkel törték fel rablás végett a szekrényeket, vagy kik zsebre rakták az ezüst kanalakot ott, a hol megvédgeltettek, s ilyen azon ellenség, melyet az ausztriai császár országunkra küldött, hogy eltörölje országunkat, kiirtsák nemzetünket, s a népet szolgává, és koldussá tegye!

Éljen az igazságnak istene! kinek örök jósága, gondviselése öröklik hazánk felett. — Reánk bocsátá a szenvedésnek napjait, hogy felébressze a nép keblében a hazának szent szeretetét, hogy kimerítse hosszas türelmét, mellyel századokon át tűrte a nyomást, szolgaságot, — reánk bocsátá isten a szenvedések napjait, hogy érezzük becsét a fenyegetett szabadságnak, és erőnket összeszedve az isten által hazánknak szánt jövő boldogságot munkával, áldozattal megérdemeljük. —

Megjövendöltem nektek hónapok előtt, hogy az ausztriai császár zsarnokságából Magyarország szabadsága, önállása, függetlensége fog felvirágozni.

És istennek hála, úgy van!!! — Legyen érte áldott az urnak szent neve, de legyen a nemzetnek örökös hálájával áldott a vitéz magyar hadsereg, mely életét, vérért a hazáért örömmel áldozva, rettenthetlen vitézséggel veré az ellenség összes erejét és folytonos győzelemmel haladva a dicsőségnek ösvényén, téged óh magyar nép, hős vérenek árán szabaddá, boldoggá teszen! Az ellenség hazug győzelmekkel kérkedett, hogy a magyar népet elámita, kétségbe ejtse. — Ez bélyegző gyávaság, mert hazudni csak gyáva képes. — Ámitott téged hazug hírekkel, hogy Erdélyből kiverték seregeinket, hogy Szegedet ostrommal bevette Jellacsics, ki Szegednek soha még csak környékét sem láthatta.

Sőt a mi több, — most midőn öt nap alatt négyszer megveretve, a legerősebb állomásaiból kiszorított Windischgrätz, Schlick, Jellacsics egész seregével egyetemben Poroszlótól Pestig és Vá-

czig szaladt, midőn e szózatot Gödöllőn, azon szobában írom, hol Windischgrätz 24 óra előtt Magyarország leigazásáról mert álmodozni, még most is, midőn egész serege megveretve fut, s egész Erdélyt, Magyarország két harmadát a zsarnok körmei közül kiragadtuk, még most is a pesti béres hírlapokban nem szégyenli azt hazudni, „hogy ő győzött Jászberénynél.“ —

E kétkedésre adom nektek megnyugtató választ véreim! atyámfiai! hogy én, és a nemzet bajnokainak derék vezérei, győzelmes hadseregünkkel Gödöllőn vagyunk, hová szuronnal törtek utat rettentetlen honvédeink. Gödöllőn, mellyek pártjairól elővödözék tűz között küldött tüzeink a kérkedő ellenséget, — Gödöllőn, mellynek pártjairól a pesti Dunáig úzik huszáraink a' futamlókat. — És amott Erdélyben nincsen császári ellenség többé. Nyakunkra hozá ezen császár a' vad muszkákat, de Bem és az erdélyi magyar hadsereg utolsó emberig kiverte Erdély szent földéről az ellenséget, muszka pártfogóival egyetemben. — És lent a' Bácskában Perczel bevette Sz. Tamást, mellynek ostroma tovább annyi elpazarlott vér áldozatjába került. — És felszabadította Péterváradot, melyet osztrák árulás hálózott körül, és kitisztítja a' rácz rablóktól a' dús alföldet. Ide fent pedig, hol az ellenség fő creje magyar hont akará meghódítani G ö r g e y fővezér, és alatta Damianics, Aulik, Klapka, Gáspár tábornokok, Schlicket Hatvannál, Jellacsicsot Tápló-Bicskénél, Windischgrätzet, Schlicket újjólag Jelasicsal egyesülve az izsaszegi rémitő pontokon megverék, Gödöllőt elfoglalva, győzelmes seregeinkkel már a' Rákoson állanak. Még néhány nap, és Magyarhon szabad lesz, és hazánk szent földét nem tapodandja bitor ellenség. Ezt adom nektek öröndetes tudomásul hazámfiai:

ÉLJEN A' SZABAD MAGYAR HAZA !!!!!

Kelt a' gödöllői főhadiszálláson, Krisztus feltámadásának ünnepén. April 7-én 1849.

Kossuth Lajos,
kormányi elnök

Pest April 24-kén. 1848.

Négy hónapig lobogott tornyalnkról a gyűlött császári szín.

Négy hónapig nehezült Budapest lelkes lakóira a katonai zsarnok uralmi ólom terhe.

Négy hónapig valánk e szemtelen fajnak kényszerült szolgálai tulajdon házaikban, s a czudar által úton útfélen lenézett, kicsufolt rebellisek.

Rebelliseknek czimezett bennünket e nádaly nép; s nem ők rebellálnak-e a nemzetek legszentebb jogai ellenében?

Nem ők akarják-e megsemmisíteni alkotmányunk s ezzel nemzeti életünket, a mellynek szent feltartására 14 osztrák tett esküt, s ugyanennyi lett hűtlen esküjéhez?

Ti vagytok rebellisek, ti vérengző ebek, kik a legszentebb nemzet-jogok, — kik a korszellem ellen valátok vakmerők fegyvert fogni.

De jaj nektek a szabadság szent Istenének

ítélőszéke előtt! mert a ti jutalmatok elmondhatatlanul szörnyű leend. . .

Nem fogom átalán fejteni a képeket, mellyek a főváros szomorú láthatásán e borús napokban felmerültek, mert ezek egy némellyikétől a lélek össze-borzad; hanem kiválólag csak azokat szándok feltüntetni, a mellyek lelkünk bús éjjelén — fénycsillagokként átragyogták.

S itt első helyen kell megemlítenem Budapest lelkes leányainak lángoló honszerelmét.

Mert midőn künn az utált feketesárga uralgott mindenfelé, mi ekkor társaságban élénk tricolor cocárdákat látánk hű honleányink hazaszerelméről égő kebelén diszelegni.

E jelek — így szólának ők — mindannyi szivvárványok, mellyekben Isten sz. ígéretet tesz nemzetünknek: hogy annyi szivvértől kivívott szabadságát elnyomni többé nem enged!

Midőn kórházból kiszabadult béna honvédeink, — e szájalomra méltó szomorú áldozatok — feltűntek olykor az utcákon, az volt legszerencsésebb hölgyeinkből, ki első, ki legtöbb osztrák tiszt láttára ajándékozhatá meg a sebesekeket pár garassal.

Oh hát ha azt tudnátok, mi szent buzgalommal vevék össze minden nemzeti színeit az iker városok boltjainak, hogy minél több háromszínű rózsát, minél több érdemkoszorút tűzhessenek lelkes hadseregünk mellére, és homlokára!

Istenemre! illy honleányokat csak Sparta mutathat fel!

Ifjuságunk fényesen viselé magát hasonlólag, mert mindjárt a pünkösdi királyság legelső napjaiban egy sercsarnoki zeneestélyen jelenvén meg „Rákóczyt“ játszatott szünetlenül; s midőn a szinte nagy számmal megjelent osztrák tiszték visszatörölésül a „Gott erhalté-t“ huzaták rá, — a közönségről kalaplevélt követelve: az ifjuság később volt haza távozni a tereméből; mint az új császár tiszteletére kalapját leemelni.

A leforrázott német tiszték bámulya nézték a nem várt jelenetet, s csodálkozások még nagyobbult, midőn a zenészek hűtlenségét is kénytelenek valának tapasztalni.

Illy jelenetnek nem egyszer valának kényszerült szemlélti a gyűlött zsoldosok.

Am jól történt. — Én nyilván köszönetet mondok mindazoknak, kik a czudarokkal éreztették, hogy ők az ármány ördögeinek bérszolgái.

Jászkürtü Gábor.

Pest april. 24

Fővárosunk negyedfél havi ostrom állapota alatt, mi, kiket a sors tűzhelyeink mellé csatolt, igaz, sokat szenvedtünk, azon nyereségünk még is volt, hogy közelebről ösmerkedheténk meg az osztrákház legelső hőselvel.

Annai önkény, alacsonyosság, s kis hitűségről soha nem lehetett fogalma egy még teljesen meg nem romlott lelkű embernek, mennyi az egyébkint alacsony fondorkozásiról ösmeretes habsburgi dinastia főbb satelleseinek minden léptökből kiszögellött.

Nem pirultak az arcátlanok győzelmet hirdetni akkor, midőn még az utcai gyermek is tudta vitéz seregeink által történt megveretésüket.

Éjjel hordatták ezreit sebesülteknek, hogy veszteségeket a lakosok előtt palástolják.

Azt híven szegény ördögök, mikép a hazafiak figyelmét ez által kikerülik, pedig a szabadulás után epedő, éjeket virasztott a kerepesi, üllői, és váci utakon, csak hogy láthassa, hány kocsi-val fogyott meg a zsoldosok száma.

Minden alacsony leselk edés, s a spionok számtalansága dacára, másnap tudta minden hazafi az osztrák sereg veszteségét, sebesülteik mennyisége pontosan kiszámított.

'S a' gyáva vezérek még is győzelmet hirdettek, s hazudással perzsgő falragaszaikkal kislelküleg keveszték sebesülteik számát, miről pedig már ekkor biztos tudomása volt a rokon keblű hazafiaknak.

Közhírré tették, mikép ők a harcz mezején történekekről pontosan értesítik a közönséget, s csak egy veszteségük nem volt, mellyet nyilvánossá tenni elég szerények lettek volna.

Milly különbség az önméltóságát érző, de azért vak tiszteletet gögösen nem igénylő magyar kormány, s a felfuvalkodással saturált zsarnok vezérek eljárása között!

A honvédelmi bizottmány csak úgy közzétette seregeink nagy szombati, moori sat. veszteségét, mint legfényesebb győzelmet, — míg e kislelkűek még a kápolnai, szolnoki, jászberényi győzelmeikkel is mertek nyilvánossan kérkedni.

S a gyalázatos fajnak hasonnemű organumai, a piszkos Figyelmező, Magyarór, Pesther-Zeitung, Courir sat. — Még ama szemtélen hazudságokat is öregbiték, nem pirulván a németek veszteségét seregeinknek, s győzelmeinket, saját magoknak eltulajdonítani.

Hogy a népben a magyarkormány iránti minden bizalmat megingassanak, nem átalottak a legalacsonyabb rágalmakkal fellépni, s lapjaktelvék voltak a nemzet jobbai ellen szórt piszkos mocskolódásokkal.

Eláraszták a kétvárokat kémekkel, folytonosok lettek a befogatások, s sok becsületes hazafi egy véletlen kibocsátott szóért szabadságával, sőt életével is lakolt.

Mit mondjunk a különféle firtügyök alatt tett alacsony zsarolásokról? — Mit mondjunk a buzgó hazafi izraeliták emberietlen üldöztesítéséről?

Vérbetűkkel lez a historiában felírva az utált Vindisgracznak, emberiséget sértő rendelete, mellyben minden honához há izraelita befogatásért, az egész közönséget sujtá.

S alig hívenk szemcinknek, midőn gyalázatos rendeleteit falragaszalban olvasánk, — s mit az őskor tyranáiról valaha hallottunk, az osztrák bérek által napjainkban valósitatni éreztük.

A szegény nép nyakára tolá zsoldosinak, hizlalását, — s a gyalázatos faj kivevé szájából a csécsémének utolsó harapását.

Ruháinkból kifosztottak, s utolsó párnáján sem hagyák nyugodni a szegényt.

Az utasnak lovait kifogták, s a tulajdonosnak még szólni sem volt szabad tulajdonának visszazszerzése végett.

Véginségre juttattak mindnyájunkat, — s át-

kozottá tették a késő utókor előtt emléké a zsarnok osztrák dynastiának.

De hála a gondyiselésnek megtanultuk, becsülni szabadságunkat, — s megutálni a zsarnok uralmát, s vértiszonyjas poroszloinak, alacsony kislelkűségüket.

RIADÓ. *)

Harczra! kelet dicső faja,
Forr, sodor a világ zaja.
Nemzetek uj sorsa készül,
Álld meg a sikot vitézül.

Ifju szabadságod
Hóhéra közelget,
Megölni a népet,
A nemzeti lelket.

Már zeng a riadó,
Hív a tárogató.
Előre, előre!
A harczi mezőre
Rab elleneinknek gyászos temetőre.

Hallod-e, a fejedelmek
S gögös urak mit mivelnek?
Ülvén éji tanácsokat,
Készítik a rablánczokat.

És vad katonáik,
Rémségi a földnek,
Nagy messze vidéket
Puszítva betöltnek.

Már zeng a riadó stb.

Tudd meg oh nép, a királyok
Véreden hízott nádályok.
S ingadozó trónjok alatt
Veled rakatnak őrfalat.

Pénzed kizsarolják,
Véred lecsapolják,
Országod, erődöt
Széjjeldarabolják.

Már zeng a riadó stb.

Látod-e már, téged mi nyom?
Ez a sötét vérhatalom,
A mellyben a tanácsosok
Honárlók és czinkosok.

Kik ördögi úton
Cselt vetnek a jóra,
Fényt, czímet akasztanak
A kötni valóra.

Már zeng a riadó stb.

Kelj fel azért, ne hagyj magad,
Légy te dicső, nagy és szabad.
S tiéd leszen a győzelem,
Zsarnoké a kín s gyötrelém.

Élj, halj e hazáért!
Ez mostan a játék;
Ám élni szerencse,
De halni dicsőség.
Már zeng a riadó stb.

Kiket e föld hanti zárnak,
Őseink jó hirre várnak;
Várjanak-e még sokáig?
Legyünk méltó unokáik.
Példákat adjuk
Fíról fira által,
Halván becsülettel,
S élvén a halállal.
Már zeng a riadó stb.

A hazáért, szabadságért
Nem először ontunk ma vért.
Hadd lássa meg az idegen,
Gázolhat-e más népeken.
Győzelmi szerencse!
Álld meg lobogónkat,
Hogy földre tiporjuk
Az eltiporókat.
Már zeng a riadó,
Hív a tárogató.
Előre, előre!
A harczi mezőre,
Rab elleneinknek gyászos temetőre.

Erdélyi.

Post, april 24-kén.

Ütött az óra! Igen, a szabadság órája! És a nyomasztó igazságszerzésével egy üdvözítő tekintet nyílik el előttünk a jövőbe, egy tekintet uraim, mellyet ömlengőbb képen csak nem lehet rajzolni, mintha magyar tekintetnek mondjuk! Oh, mi ragyog amott elbűnk? — Magyar Nemzet Szabadsága! — minő tündöklő jelenet az, mi örömet keblünket dagasztja? — A magyar nemzetnek lett jelentékenysége a többi eurpai nemzetek között! — Oh te kedves magyar nép beteljesítendé hivatásodat, meggyirbáltad a zsarnok kancsukat, kiragadod azt majdan egészen is az isten kegyelméből kezébe. Hiszem, hogy minden magyar ember szívéből szóllok, midőn azt mondom: hazánknak most lefolyt multja, egyé olvasztotta erőnket megedzette határozott akaratunkat, addig nem pihenni, addig nem kényelmeskedni, addig a feyvert le nem tenni, míg a szabadság tipró gaz ellenség ki nincs hajtóvadászva határainkból, addig le nem tenni a feyvert, míg a német sógorok vas karjainktól lecsapottan szabtuk feltételeinket el nem fogadja és szabad létünket s alkotmányunkat el nem ismeri. Hogy pedig azt tennie kell, megtanítja dicső vitéz seregtink és azért ám uraim, most annál inkább kettőztetve feszítsük meg erőnket! Minden magyar ember legszentebb hivatása a küzdelem, mert egy egész egyakaratu nemzet meghódítása példátlan a világ történetében.

Ne búsuljatok polgártársak, a kár, mit eddig szenvedtünk, könnyen kipótolható, áldott dú: föl-

*) Jelen kötetemény Wíndischgrütz betörése előtt íratott.

dünk csak hamar megtérít, ha szabadság napja rá sütend. Lám a kis Németalföld, a melly alig ér fel tisztán inncni kertületünkkel, egy maga sikra állott az akkor leghatalmasb spanyollal, midőn ez vad barbársággal szabadsága s vallása után agyarkodott s legnemesb hazafiait egymásra öldöste. A kétségbeesés erejével küzdött 10 évig az inquisitio hóhérjai ellen, látta, hogy rontja a vérszopó virágzó városait, hogy teszi semmivé nagyszerű kereskedését, — e kis honnak lelkét, — de az a nép elrettenhetlenül harczolt; úgy mint mi, csúful kikergette hazájából az ellenséget és polgártársak! öt év mulva városai még kétszeresen virágzókká, kereskedők s nemzeti gazdagságuk még százszorosan emelkedetté lőnek, mint küzdelmük előtt, úgy hogy a spanyolok magok is utójára eltörpültek előttük.

Kedves hazám! e sors, s Mátyás király fénykora vár reád. Finis coronat opus.

Ujra.

Január 5-én reggel alig hihetünk szemeinknek, midőn Pest városháza tornyán nemzeti zászlónk helyett előbb egy félvég fehér vásznat, később az undok fekete sárga színt, s a Duna tulpartján az osztrák zsoldosok csordáját pillantánk meg.

A császárilag felszerelt hadsereg átvonult Pestre, de bejövetele halotti menet, s zenéjek a fájdalom hangja volt minden igaz hazafira.

A nép leveretve, mint pásztorától megfosztott nyáj, nem volt semmi zaj, nem hangzott semmi örömháng, hacsak néhány fülesbagolynek vészhozó huhogásait ki nem vesszük, kik rikácsoló torkok mélyéből, zsivíóval üdvözlék Pán Jelacsichot.

Ők is közülök leginkább azon kakuk fiak kik, idegen országból egy bottal vándoroltak hazánkba, s népünk jószívűségével csalárdul visszaélve most felhőket verdeső palotáikból megvetőleg tekintenek a verejtékével kenyerét kereső munkás hazafiakra.

Kiknek ubi bene ibi patria keblökből a hon-szeretetnek csirája is kipersedve, s kik tiz haza jólétéért sem hagynák betöretni házuk ablakának egyik tábláját.

Ezek vigan ugrándoztak teremeik fényes padozatán széles jó kedvökben, reménylve, mikép a nemzetőri rájok nézve terhes szolgálattól felszabadulva, a honvédek s egyéb magyar fiatalságnak a népszabadsága iránt buzgó lelkesedését szemlélni nem kénytelenítetnek.

S ezt ők a csend, béke és rend helyreállításának mondották; oh gyalázatos faj, ugyan mikor volt Budapesten nagyobb személy s vagyombeli

bátorság, mint mult évi martiustól december végéig?!

Ellenben alig tették be lábokat városunkba a hires disciplinált császári sereget a tolvajság napi rendre jött, s nem mult el egy éj rablás s boltok feltörése nélkül, vagy nehezetekre esett a népek ártatlan vigsgága, s fájlaltatok, hogy ti, kik évek óta szíjjátok méltatlanul édes hazánk véré, a hon iránti kötelességre serkentettetek?!

Mit bánjátok ti a nép nyomorait, mit törődtek ti mások elnyomtatásával, csak ti házbéreteket pontosan szedhessétek? —

Hála Istennek azonban a jobb érzésűek irányában elenyészett ezen éji denevéreknek számok s nyílt democratiában ereszkedni soha se merészelnek.

Örmök mind az által rövid volt a circum spectusoknak, mert Windischgrätz a nervus rerum gerendarumba is ugyan hamar belemarkolt, s a hausherreneknek nyakukba veté a katona tartásnak szörnyű munkáját.

Igaz ugyan, mikép az erőslelkű hausherrség kivált az első hetekben, nem csak békével türe a terhet, de sőt örömmel szolgált a csend és rend embert ölö gépeinek.

Nem kíméltek tőlök semmit, édes örömet szolgáltak a császár hódító népénk, s rendszerint 3 féle étellel s borral látták el a sógorokat, még előbb hazánk védőitől még a szállást is megtagadták.

Ama dúsgazdag háziur, kinek egyik hatalmas palotája büszkélkedve pislog a Duna hullámira, s ki az időben 4 magyar katonának sem akart égi szállást adni, 125 vagy tán több schwarczgelb vitézeket tömetett étellel, s magyar borral tüzelteőket naponkint véreink kaszabolására.

Sok példait hozhatnánk fel a honárulás illy gyalázatos eseteinek, ennyi azonban most elég, máskor ha szükség többet is szolgálunk.

Budapesti ujdonságokat írjunk, midőn a napi események századok mulva is érdekesbek lesznek, minden képzelhető ujdonságonál.

Honvédeinket keblünkhez szoríthatjuk, s vigan örömmel legeltetjük örömkönyes szemeinket nemzetünk vitéz fiainak harcz eoette sorain.

Ámde azért lássuk a próa-életnek is némelly jeleneteit.

Sok történt Budapesten három hó alatt! biz isten, ha mindazt három századra rakta volna a sors, sok lett volna elviselni az emberi nemnek.

Igaz, többen eltűntek körünkől; s részint erősnek részint, fájdalom sokakat megfosztott a jelen öröm élvezésétől.

Ki nem látta, alig hiheti, mire nem képes a

vérszomjas önkény? s mit nem vitt végbe egy negyed év alatt a dicstelenül uralkodni vágyó osztrákháznak teljes hatalmu ágense Windischgrätz és satellessel?!

Hirdetés.

Alolítottak ezennel tisztelettel jelentik; miszerint négyosztályu magyar fitanodájokat a nagyhiducza Boskoviczféle házból az újterre Steinfelféle házba áttétvén, a kereskedelmi tan minden ágaira külön osztályt nyitának, mire valamint arra, hogy tanodájokban a magyar szellembeni nevelésre különös tekintettel vannak a t. cz. Szüléket figyelmeztetni kötelességüknek tartják.

Neumann Salamon.
s Konosi József,
egy négyosztályu magyar
fitanoda tulajdonosai.

Nemzeti színház.

Pest, kedden, april 24-kén, 1849.

SZABAD HANGOK.

Ének és szavalati egyveleg 2 felvonásban.

Személyek:

Első szakasz:

- 1-ső Rákóczi induló.
- 2-dik Hymnus Kölcseytől, Erkel zenéjével.
- 3-dik Népdal: Télen, nyáron pusztán az én lakásom: éneklő Hollósi K.
- 4-dik Europa csendes, Petőfitől, szavalja Fáneci.
- 5-dik Népdal: „Elszegődtem Tarnócziára sat.” éneklő Fűredi.
- 6-dik Hunyadiból kar: „Meg halt a cselszövő.”

Második szakasz:

- 1-ső Puritánból kettős dal, éneklő Fűredi és Reina.
- 2-dik Szavaltat Komlosi Ida által.
- 3-dik Népdal Petőfitől „Talpra magyar-“ éneklő a fikar.
- 4-dik Négyes magyar táncz, tánczolják: Kurcz Ant. Sári Fáni, Amon Rosa és Campilli.
- 5-dik Párdal Portici némából: Steger és Fűredi által.
- 6-dik Benyovszkiból, Magándal: éneklő Farkas K. és Mazur: a fikar által.

Szerencsénk volt lapunk szerkesztőjeül megnyerni, holnaptól kezdve, Gaal Józsefet.

Megjelenik e lap MINDEN ESTE. Előfizethetni e lapra Pesten a Lukács László nyomdájában (Országuton Kunewalder-házban). — A vidéken a postahivataloknál. EGYES szám ára 3 kr. pp.